

saå simpelt som muligt, og jeg tror ikke. De kunne finde nogen billigere eller simpleere Administration. Det har derfor forbaudet mig, at der ogsaa er kommet Indvendinger imod §§ 3 og 4, hvor vi absolut havde ventet os at faa Ros, selv om man vilde gøre Indvendinger mod de andre Paragraffer. Det er uretfærdigt; man kan ogsaa gaa for vidt i sin Kritik.

Jeg kommer nu til Behandlingsmaaden. De Herrer synes ikke om, at man ved denne Vejlighed, inden man er kommen ind paa Sagen her i Tinget, har søgt at søle sig for hos Ministeriet for at erfare, hvad man der mener derom. Men det er i og for sig slet ikke saå unaturlig en Ting. Jeg indrømmer, at naar denne Tolen sig for blev noget mere indtrængende og grundigere, eller naar den blev ganske sædvanlig, saa kunde den nok siges at give Forhandlingerne paa Rigsdagen en noget anden Karakter, end de egentlig skulle have, men der gives enkelte Vejligheder og Tilfælde, hvor der ingen anden Vej er at gaa, og hvor denne Vej synes mig at være den naturlige. Hvad drejer det sig om ved denne Vejlighed? Det drejer sig om 2 Ting, og da for det første om at skaffe en stor Del af den fattige Befolkning et efter min Mening overordentlig stort Gode, der er et enormt Fremstridt, som ingen af de Herrer for 2 Aar siden har tænkt sig Muligheden af at faa realiseret. Men ved saadanne Vejligheder faar man somme Tider finde sig i, at man maa gaa en lille Smule udenfor Formen og afvige fra den sædvanlige Vej. Det er for Nesten en fuldstændig ærlig Vej, vi ere gaaede; vi lægge jo ikke Skjul paa noget som helst. Det var det ene, at vi gøre en stor Del af vore Medborgere saå tilfredse, som vi haabe, at de skulle blive ved dette Lovforslag. Men dernæst er det ganske rigtigt, som det er blevet sagt, at der er et lille politisk Moment i denne Sag; det kan man nok sige. Hvad drejer det sig nemlig for det andet om? Det drejer sig om at sætte en fastslaaet Bom for — jeg vil ikke bruge det Udtryk, som det ærede Medlem fra Rjuge (Hörup) brugte: modbydelige, thi det anser jeg ikke for ganske parlamentarisk, men — for den forfæstelige Visnepolitik, som nu i saå lang Tid har lagt Lovgivningsarbejdet øde her i Landet. Det er det andet store Formaal, vi have troet at kunne opnaa ved at føre disse Forhandlinger paa en ikke ganske sædvanlig Maade, som jeg mener nok kan forsvares, naar man kan naa saå betydelige Formaal. Og nu er det paa Tiden at være bange for denne Visnepolitik, thi den har jo ikke ført til andet end til Dø-

læggelse og Fordærvelse paa alle Omraader. Jeg tror heller ikke, at man kan være ganske sikker paa, at de Herrer i denne Sag vilde være komne os i Møde ved at afstorte Friesterne for denne Lovs Behandling. Hvis vi havde staaet mindre forberedte og sagt: dette kunne vi ikke faa igennem, med mindre De vilde lade os behandle det to Gange den Dag og to Gange den Dag, saa havde vi maaske faaet en tiltrækkelig Frist til første og anden Behandling, men jeg er ikke sikker paa, at De vilde hjælpe os til en tredje Behandling. Jeg har en vis Frygt for, at De vilde have sagt: Vi ere et Mindretal, lad os nu bruge den Paragraf, som giver Mindretallet Ret til at forhindre, at Bommen bliver slaaet fast, thi vi ere ikke tjente med, at den Bom bliver sat. Overfor det ærede Medlem fra Rjuge (Hörup), der karakteriserede vort Lovforslag saå pønt og sagde, at det var et Brængbillede, en Falliterklæring og alt det, vil jeg sige, at jeg synes nu ikke, at det staar ganske i Forhold til hans Kritik. Han saade jo ogsaa for med Hensyn til det finansielle, at det kunde variere mellem et ringe Antal Millioner og 10—12 Millioner, det svævede mellem Mul og uendeligt. Men det er dog ikke i den Grad hen i Luffen, som det ærede Medlem tror. Ja, hvis der mellem dette Mul og uendeligt laa lutter Nuller og Uendeligheder, saa kunde det passe, men der ligger virkelige Størrelser, og hvad er det for Størrelser? Det er Størrelser, som have Betydning her for at afgøre, hvad der kan gaa med. Det er Kommunalbestyrelserne, Amtmændene og Indenrigsministeren, og det er hverken Nuller eller Uendeligheder, det er virkelige Størrelser, med en bestemt sund Fornuft, saaledes som den har vist sig gennem mange Aar, og som Erfaringen har vist, man kan stole paa. Kommunalbestyrelserne ere Mennesker af den Natur, at de sige og maa sige til sig selv: Ja, naar vi kunne faa Halvdelen fra Statskassen, kunne vi være noget rigeligere i vor Understøttelse til de fattige; men naar vi selv skulle betale Halvdelen, kunne vi paa den anden Side heller ikke være for flotte; thi saa gaar det ud over vore egne Kommuner. Disse to Hensyn vilde holde hinanden Stangen; jeg mener, at Statsbidraget vil føre til, at Understøttelsen for de fattiges Vedkommende vil blive passende, og Kommunalbidraget vil, set fra Kommunernes Standpunkt, bidrage til, at den ikke bliver overdreven. Derfor er der aldeles ingen Nødvendighed for, at det i dette Øjeblik skal kunne siges, hvor mange Millioner der vil blive anvendt til Understøttelser. Jeg er overbevist om, at i 1895 vil der blive an-